

4 במרץ 2026

לכבוד

רב-ניצב דני לוי
מפכ"ל משטרת ישראל

עו"ד גלי בהרב-מיארה
היועצת המשפטית לממשלה

עו"ד קרן בר-מנחם
ראשת המחלקה לחקירות שוטרים

תת-ניצב תמר ליברטי
מ"מ היועץ המשפטי לממשלה

שלום רב,

הנדון: המשך מגמת הביזוי וההשפלה באמצעות חיפושים בלתי חוקיים בעירום

(שלנו: פנייה מיום 25.6.2025, פנייה מיום 13.11.2025; שלכם: מענה מיום 30.6.2025, הודעת המשטרה על טיפול מח"ש מיום 18.11.2025)

הרינו לפנות אליכם בדחיפות בשם מרשנו, מר א"ג, ת"ז -----, בעקבות חיפוש בלתי חוקי, משפיל ומבוזה שעבר בעירום מלא לאחר מעצרו בהפגנה שנערכה אתמול בכיכר הבימה בתל אביב (מצ"ב יפוי כח). מדובר בהמשך המגמה המדאיגה עליה עמדנו בפניותינו מיום 25.6.2025 ו-13.11.2025 של השפלה וביזוי אזרחים באמצעות חיפושים בעירום, באופן החורג בצורה בוטה מסמכויות המשטרה, פוגע בחומרה בזכויות לכבוד האדם, לפרטיות ולצנעת הפרט ולחופש הביטוי והמחאה, ואף עולה כדי הטרדה מינית. לאור האמור, על המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: מח"ש) להורות על פתיחה מיידית בחקירת המקרה הפרטני של מרשנו. אך בכך אין די – כדי לבלום את המגמה, יש להוציא לאלתר הנחיה ברורה וחד משמעית המבהירה כי חיפושים יתבצעו אך ורק בהתאם לחוק ולנהלי המשטרה, באופן שיפחית את הפגיעה בזכויות העצורים וישמור על כבודם, וכי לא ייעשה שימוש בחיפוש לשם הרתעה, ביזוי, השפלה או ענישה.

הרקע

1. אתמול, יום 3.3.2026, נערכה בכיכר הבימה בתל אביב הפגנה שקטה של כ-20 מפגינים נגד המלחמה באיראן. המשטרה פיזרה את ההפגנה באלימות, תוך שהיא בועטת במפגינים, מכה אותם, מפילה אותם לארץ וחוטפת את השלטים שנשאו (ראו [תיעוד](#) של כתב "הארץ", יאיר פולדש, ברשת X).
2. אחד המפגינים, מרשנו, נעצר בחשד להתנהגות העלולה להפר את שלום הציבור. בדרך לתחנת המשטרה, הטיח בו השוטר שעצר אותו כי לא צריך לתת לו ולחבריו להפגין וכי מדובר ביריקה בפרצופם של השוטרים שחבריהם נהרגו ב-7.10.2023. כשהגיע מרשנו לתחנת משטרת צפון תל אביב (להבנתו של מרשנו, הוא נלקח לתחנה זו, שהינה ממוגנת, ולא לתחנת לב תל אביב, בשל המלחמה), הורה השוטר שעצר אותו לאחראי הכלואים של תחנת לב תל אביב לערוך עליו חיפוש "בהפשטה מלאה", כדבריו. אחראי הכלואים, שהופתע מן הדרישה, שאל את השוטר האם הוא מתכוון שהחיפוש ייערך עד רמת התחתונים, אך השוטר התעקש שהכוונה היא

- לחיפוש **בעירום מלא**, ללא תחתונים (ראו גם: יהושע (גיוש) בריינר ויאיר פולדש "בן 19 נעצר בהפגנה בתל אביב נגד המלחמה ועבר חיפוש בעירום" **הארץ** 3.3.2026).
3. יצוין, כי השוטר שהורה על החיפוש לא ענד תג שם, בניגוד לסעיף 5א(א) לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971, ולפיכך מרשנו אינו יודע את שמו, אולם ניתן לזהותו בבירור **בתמונה** המתעדת את מעצרו של מרשנו, שפורסמה ברשת "אינסטגרם" על ידי Jess-flom. השוטר שהורה על החיפוש הינו השוטר במשקפי השמש המצולם מימין: [התמונה הוסרה]
4. למרשנו נאמר להתפשט עד רמת התחתונים, ובמשך כשבע דקות הוא עמד בתחתוניו, כאשר השוטרים עוברים על כל פרטי הלבוש שלו בדקדקנות. לאחר מכן נאמר לו להפשיל את תחתוניו לגובה הברכיים, להסתובב ולכרוע מעט. מרשנו ניסה להסביר שהדבר בלתי חוקי אך נמסר לו כי אם יסרב להוריד את תחתוניו, השוטרים יעשו זאת בכוח במקומו, והוא נאלץ לעשות כדברי השוטר.
5. אם לא די בהשפלה ובביזוי האמורים, החיפוש נערך בחדר ובו שני חלונות פנימיים, המשקיפים לתוך התחנה, כאשר מרשנו הבחין ששוטרת היתה נוכחת בצד השני.
6. למרשנו אף לא נמסר העתק של דוח החיפוש, על אף שסעיף 10(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996 (להלן: **חוק החיפוש**), מחייב זאת, והדוח אף לא הוצג לעיונו ולחתימתו בהתאם להוראות הנוהל החל על חיפוש בעירום חלקי (סעיף 12. ב לנוהל משותף לאגף המבצעים ואגף חקירות ומודיעין מספר 01.01.01, "חיפוש על גוף אדם" (להלן: **הנוהל**)).
7. יצוין, כי בשלב מאוחר יותר, נמסר למרשנו כי הוא חשוד גם בתקיפת שוטר, משום שציפורנה של השוטרת נשברה, ואף הוצגה בפניו תמונה של הציפורן השבורה. מרשנו שוחרר על ידי הקצין הממונה בתחנה בתנאים מחמירים.

חיפושים בלתי חוקיים בעירום

8. החיפוש שנערך במרשנו בעירום מלא מהווה חריגה בוטה מסמכות המשטרה. חריגה זו, יחד עם התנהלותה של המשטרה במסגרת החיפוש – ובכלל זה עריכתו במקום שאינו פרטי דיו, אילוצו של מרשנו לעמוד בתחתוניו במשך כשבע דקות, הדרישה המשפילה לכריעה ואי-המצאת או הצגת דו"ח החיפוש כנדרש – מהוות פגיעה חמורה בזכותו החוקתית של מרשנו לכבוד האדם, לפרטיות ולצנעת הפרט, ועולות כדי סטייה חמורה מהחוק, מנהלי המשטרה ומכללי המינהל התקין. למרבה הצער, **המקרה של מרשנו אינו מהווה מקרה יחיד אלא חלק ממגמה של שימוש בחיפוש פסולים בעירום מלא או חלקי כאמצעי השפלה, ענישה והרתעת אזרחים ממימוש חופש הביטוי והמחאה שלהם.**
9. כפי שציינו בפניותינו מהימים 25.6.2025 ו-13.11.2025, על פי חוק, **חיפוש בעירום מלא** ("חיפוש חיצוני") נמצא בסמכותה של המשטרה רק כאשר יש "יסוד סביר לחשוד שבגופו של חשוד נמצאת ראיה להוכחת ביצועה של עבירה או להוכחת הקשר שבין החשוד לבין ביצוע העבירה" (סעיף 3א) לחוק החיפוש). כמו ברובם ככולם של המקרים שבהם נעצרים אזרחים בגין השתתפות בהפגנות או התבטאויות אחרות (וללא קשר לספקות הכבדים הקיימים לגבי עצם נחיצות המעצר במקרים אלו), גם במקרה דנן, ברי כי לא היה כל יסוד סביר לחשוד

שהחיפוש בגופו של מרשנו שנעצר יוליד ראייה כלשהי שיכולה לסייע להוכחת ביצוע העבירות שבהן נחשד (ובוודאי כאשר החשד לשבירת ציפורנה של השוטרת, אשר מוסגר כ"תקיפת שוטרת", נוסף רק בשלב מאוחר יותר). כלומר, ברי כי **החיפוש בוצע בהיעדר סמכות מוחלט ובניגוד לחוק**.

10. חיפוש בעירום הינו הליך משפיל ומבזה הכרוך בפגיעה קשה בפרטיותו של אדם ובזכויותיו בהליך הפלילי, ולפיכך על עריכתו להיעשות אך ורק בצמוד להוראות החוק המסמיכות לעריכת חיפוש מעין זה. בהקשר זה נפסק כי "[...] **מדובר באקט פולשני שיש בו פגיעה של ממש בפרטיותו של אדם ובכבודו**. בשל כך קבע המחוקק **דברים ברורים ביותר באשר לנסיבות שבהן חיפוש כאמור יתאפשר, ואין כל מקום להקלה בכך**" (רע"פ 3829/15 קסאי נ' מדינת ישראל, פסקה 29 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז (20.12.2018)).

11. יודגש, כי החיפוש הגופני היחיד שמותר לערוך בעת מעצר או קבלת עצור בתחנת המשטרה הוא **חיפוש על פני הגוף**, שאינו כולל חיפוש חיצוני (סעיף 22א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969). על פי הנוהל המשטירתי, סמכות זו תופעל בהלימה למטרת החיפוש, "לשמור על ביטחון המעוכבים והעצורים, כמו גם על ביטחון השוטרים..." (סעיף 5 לנוהל). במסגרת ההחלטה על היקף החיפוש על פני הגוף, הנע בין טפיחות על הבגדים ועד האפשרות הפוגענית שהעצור יאלץ להשאר בבגדיו התחתונים, **הנוהל המשטירתי קובע שיש לשקול רשימת שיקולים**, הכוללים, בין היתר, את נחיצות הסרת הבגדים למימוש מטרת החיפוש והאפשרות להשיג את המטרה בדרך פוגענית פחות, כדוגמת טפיחות על הבגדים; חומרת העבירה, אופייה והמסוכנות הנשקפת מביצועה; האפשרות כי העצור יחזיק חפץ כדוגמת סכין, אגרופן או כל חפץ אחר אשר יש בכוחו לפגוע בכל מי שיבוא עמו במגע; השתייכות של העצור לארגון פשיעה; ועוד (סעיף 8 לנוהל).

12. בענייננו, ברור כי שקילת השיקולים הקבועים בנוהל היתה אמורה להביא בהכרח למסקנה כי יש צורך בחיפוש שטחי בלבד, ובוודאי שלא נדרשה הסרת בגדים חלקית, לא כל שכן מלאה (שכאמור, אינה בסמכות המשטרה בנסיבות המקרה), לאור העדר הפוטנציאל למסוכנות, טיב העבירה והנסיבות. העובדה שבוצע חיפוש בעירום מלא, מעוררת חשש כבד, ולצערנו לא בפעם הראשונה, כי **החיפוש שימש כאמצעי לענישה, ביזוי, השפלה והרתעת מוחים מהשתתפות במחאות, בייחוד בזמן מלחמה וכאשר ההפגנה עוסקת בנושא שנוי במחלוקת**. פרקטיקה בלתי חוקית זו פוגעת בכבוד האדם, בזכות לפרטיות ולצנעת הפרט ובחופש הביטוי והמחאה, והיא אף עולה כדי הטרדה מינית לפי סעיף 3 לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998.

לסיכום

13. לאור האמור, וכפי שנעשה במקרים דומים (ראו למשל, ההודעה מטעם המשטרה מיום 18.11.2025), ברי כי יש להורות על פתיחה מיידית בחקירת מח"ש במקרה הפרטני של מרשנו, על מנת למצות את הדין עם השוטר שהורה על החיפוש (שכאמור, תמונתו מופיעה בסעיף 3 לפנייה) ועם השוטרים המעורבים.

14. ואולם, בכך אין די כדי להבטיח שלא ייעשה עוד שימוש בחיפושים פסולים בעירום. כדי לבלום את המגמה המדאיגה, **יש להוציא לאתגר הנחיה ברורה וחד משמעית המבהירה כי חיפושים יתבצעו אך ורק בהתאם לחוק ולנהלי המשטרה**, באופן שיפחית את הפגיעה בזכויות העצורים

וישמור על כבודם, וכי לא ייעשה שימוש בחיפוש לשם הרתעה, ביזוי, השפלה או ענישה. יודגש, כי עצם הפתיחה בחקירת מח"ש, ככל שזו אכן תיפתח, אין בה כדי ליתר את פרסום ההנחיה האמורה.

15. נודה על תשובתכם המהירה.

בברכה,

אלזה בונייה, עו"ד

ניצן אילני, עו"ד